

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121200021
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121200021.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a členov senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospuchom, advokátom so sídlom v Senci, Lichnerova 23, proti žalovanej B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, o zaplatenie 1 302,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 17Csp/2/2021 - 42 zo dňa 10. júna 2021 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a vo výroku III. o náhrade trov konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 738,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16,22 eur od 23.03.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.04.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.05.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 25.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.08.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 24.09.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.11.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 28.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.01.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 25.02.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 24.03.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.04.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.05.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.06.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.07.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 25.08.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.09.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 24.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 27,78 eur od 23.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 27,78 eur od 25.05.2021 do zaplatenia. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobou sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1 302,52 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,4 % ročne z tejto sumy od 30.05.2019 do zaplatenia tak, že tento úrok a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1 000,- eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1 000,- eur, je povinná žalovaná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 302,52 eur až do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 20.11.2018 žalovaná a žalobca uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500236001, pričom predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru v sume 1 000,- eur žalobcom ako veriteľom žalovanej ako dlžníčke. Splatnosť úveru bola dohodnutá v 36 mesačných splátkach, pričom mesačná splátka bola dohodnutá vo výške 36,78 eur (vrátane úroku vo výške 9,- eur), celková čiastka, ktorú má žalovaná zaplatiť, bola uvedená vo výške 1 324,08 eur. Ďalej bola uvedená ročná úroková sadzba 19,24 %, RPMN 20,94 %, dátum splatnosti prvej splátky 22.12.2018 a

poslednej dňa 22.11.2021. V zmluve neboli uvedené žiadne údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovanej. Žalovanej bol na základe zmluvy poskytnutý úver v sume 1 000,- eur dňa 26.11.2018 bezhotovostným prevodom na bankový účet. Žalovaná titulom splácania úveru zaplatila spolu sumu 99,56 eur v dvoch splátkach vo výške 49,78 eur, a to dňa 12.12.2018 a 24.01.2019. Listom - Oznámením o zosplatnení zo dňa 08.05.2019 oznámil žalobca žalovanej, že vzhľadom na omeškanie splátok č. 3, 4, 5 v celkovej sume 149,34 eur a aktuálnemu omeškaniu 75 dní, ak sa žalovaná dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Oznámenie si žalovaná prevzala dňa 13.05.2019. Právne vec súd posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 122 ods. 3, § 489, § 491 ods. 1, § 494, § 517 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka; § 261 ods. 3 písm. d), § 324 ods. 1, § 341 ods. 1, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1, § 497 Obchodného zákonníka; § 1 ods. 1, ods. 2, § 7 ods. 1, § 7 ods. 27, § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase zatvorenia zmluvy (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je zmluvou, ktorú uzavrel žalobca ako dodávateľ so žalovanou ako spotrebiteľom, pretože pri ich uzatváraní žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná je fyzickou osobou, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Zároveň ide aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil, že žalobca nemá právo na vrátenie celej časti istiny úveru a takisto nemá právo na žiadne úroky ani poplatky. Je tomu tak preto, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom žalobca ako veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (t. j. zosplatiť celý úver naraz). Žalobca ako veriteľ totiž hrubo porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože riadne neposudzoval schopnosť žalovanej splácať úver. Úver poskytol žalovanej bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovanej a bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Zo žiadneho z predložených listinných dôkazov nevyplýva to, že by sa žalobca akýmkoľvek spôsobom zaoberal posudzovaním údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovanej. V úverovej zmluve o týchto údajoch nie je ani zmienka. Následkom tejto skutočnosti je potom podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch to, že veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto ak žalobca požaduje zaplatenie úrokov a poplatkov je jeho žaloba nedôvodná. Takisto je nedôvodné aj požadovanie splátok istiny úveru splatných neskôr ako 10. júna 2021. Ich splatnosť ku dňu rozhodnutia súdu nenastala. Súd z obsahu zmluvy zistil, že mesačná splátka úveru pozostáva zo splátky istiny vo výške 27,78 eur, a preto rozhodol o splnení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi doteraz nezaplatené a splatné splátky istiny úveru, t. j. splátky splatné od 23.03.2019 do 25.05.2021 v celkovej výške 738,50 eur. Ich splatnosť bola vždy k 22. dňu v mesiaci. Žalovaná do 22.03.2019 zaplatila iba tri celé splátky a jednu čiastočne v sume 11,56 eur. Súd pri splatnosti týchto splátok prihliadal aj na ustanovenie § 122 ods.3 Občianskeho zákonníka, a ak deň splatnosti (22. deň v mesiaci) pripadol na deň pracovného pokoja, dňom splatnosti bol potom najbližší nasledujúci pracovný deň. Omeškanie následne nastalo v nasledujúci deň. Tomu zodpovedá výrok o dni, odkedy je žalovaná povinná platiť úroky z omeškania pri jednotlivých splátkach v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods.1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nemá právo na úroky ani poplatky a nebol oprávnený zosplatiť celý úver jednorazovo, nie je oprávnený požadovať ani právo na zmluvnú pokutu, ktorú si uplatnil z celej istiny úveru a úrokov. Takisto žalobca nemá právo ani na náhradu poistného, ktoré má povahu poplatku. Nejde totiž o platenie poistného žalobcovi, ale o „náhradu poistného“. Preto je aj v tejto časti žaloba žalobcu nedôvodná a súd ju v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pretože obe sporové strany boli v konaní čiastočne úspešné a ich úspech v konaní bol približne rovnaký.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku II. a vo výroku III. o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť žalobcu automaticky predložiť doklady preukazujúce postup podľa § 7 ods. 1, 3 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ mal súd akúkoľvek pochybnosť, potom v súlade s princípom objektívnosti a nestrannosti súdneho rozhodovania mohol žalobcu vyzvať na predloženie relevantných podkladov o

tom, či spomenutá povinnosť bola alebo nebola splnená. Posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných / navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, o samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov (obsahuje údaje o osobách porušujúcich svoje záväzky u iných poskytovateľov úverov a pôžičiek). Na základe takto zhromaždených údajov žalobca vykoná ich vyhodnotenie a na základe interne stanovených kritérií rozhodne o schválení / zamietnutí žiadosti. Zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500236001 bola žiadosť o poskytnutie úveru predložená v novembri 2018 a jej súčasťou je analýza bonity. Správnosť a pravdivosť údajov získavaných od žalovaného bola potvrdená aj jeho podpisom. Získané údaje boli v rámci zákonných možností overené využitím údajov z databázy NRKI (nebankový register klientskych informácií), na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti - overenie databázy odcudzených a stratených občianskych preukazov, dopytom do databázy Sociálnej poisťovne ohľadom zamestnania a evidovaného vymeriavacieho základu pre účely posudzovania príjmu alebo poberania dávok sociálneho poistenia, na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa (adresa, konkurzy), na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk - kontrola vyhlásených konkurzov (klient). V prípade nájdenia akéhokoľvek negatívneho záznamu vo vyššie uvedených prípadoch by bola príslušná informácia vytlačená a založená do zložky žiadateľa a žiadosť by bola zamietnutá. Zamestnávateľ žalovanej Trenčianske kúpele, s.r.o. a výška deklarovaného príjmu v sume 550,- eur boli preverené prostredníctvom dopytu do Sociálnej poisťovne. Výška príjmov a výdavkov bola vyhodnotená so zameraním najmä na výšku tzv. voľných zdrojov zostávajúcich žalovanej po úhrade všetkých už jestvujúcich výdavkov. Tieto sa použili pre posúdenie, či z takto zistených voľných zdrojov bude možné pre žalovanú uhradiť splátku na úhradu ňou požadovaného úveru. Z vyššie uvedeného vyplývalo že voľné zdroje žalovanej (ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami) predstavujú spolu sumu 217,93 eur. Žalobca uviedol, že v čase schvaľovania žiadosti o úver pri skúmaní bonity koná s cieľom zabezpečiť návratnosť peňažných prostriedkov, ktoré by mal žiadateľovi poskytnúť (ochrana vlastných hospodárskych záujmov). Ak žalovaná v konaní uviedla, že jej schopnosť splácať úver skúmaná nebola, potom neuvádzala pravdivé tvrdenia. Odvolanie proti výroku o náhrade trov konania podal žalobca z dôvodu, že ide o závislý výrok na výroku vo veci samej. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie v napadnutej časti tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu pôvodného petitu a žalovanú zaviazne na povinnosť náhrady trov konania žalobcu v celom konaní.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti výroku II. a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej výrokovej časti II. a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania. Vo vyhovujúcej výrokovej časti I. rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadnutý nebol, nadobudol právoplatnosť, a preto ho odvolací súd v tejto časti nepreskúmal.

6. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel žalobe výrokom I. a výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol na tom právnom závere, že žalobca ako dodávateľ uzatvoril so žalovanou ako spotrebiteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej poskytol spotrebiteľský úver, ktorý žalovaná riadne nesplácala. Žalobca ako veriteľ však nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pretože veriteľ hrubo porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže riadne neposudzoval schopnosť žalovanej splácať úver, keď tento poskytol žalovanej bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovanej a bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žaloba tak

bola ako nedôvodná zamietnutá v časti o zaplatenie úrokov, poplatkov a aj splátok istiny úveru splatných neskôr ako 10. júna 2021, pretože ich splatnosť ku dňu rozhodnutia súdu nenastala. Súd vyhovel žalobe iba v časti o zaplatenie doteraz nezaplatených a splatných splátok istiny úveru a k nim patriacim úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti. Keďže žalobca nemá právo na úroky ani poplatky a nebol oprávnený zosplatiť celý úver jednorázovo, nie je oprávnený požadovať ani zmluvnú pokutu a ani náhradu poistného, ktoré má povahu poplatku.

7. Podstata odvolacích argumentov žalobcu bola koncentrovaná na tvrdenia o tom, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť žalobcu automaticky predložiť doklady preukazujúce postup podľa § 7 ods. 1, 3 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. a pokiaľ mal súd akúkoľvek pochybnosť, potom v súlade s princípom objektívnosti a nestrannosti súdneho rozhodovania mohol žalobcu vyzvať na predloženie relevantných podkladov o tom, či spomenutá povinnosť bola alebo nebola splnená. Žalobca tiež uviedol ako posudzovať bonitu žalovanej a z akých údajov vychádzal pri poskytnutí úveru.

8. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, spočívajúce v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

10. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

11. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

14. Vyššie uvedené ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi v predzmluvnom vzťahu so spotrebiteľom povinnosť skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Sankcie za nedodržanie tejto povinnosti potom upravuje ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

15. V nadväznosti na uvedené hmotnoprávne ustanovenia je potom správny postup súdu v civilnom sporovom konaní, keď ex offio skúma, či žalobca splnil svoje povinnosti uložené mu vyššie uvedeným ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred tým, ako so spotrebiteľom uzatvoril spotrebiteľskú zmluvu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Súdny dvor EÚ v rozsudku z 5. marca 2020 vo veci C-679/18 OPRFinance s.r.o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve.

16. V prejednávanej veci však súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, keď žalobcovi neumožnil preukázanie si splnenia povinností podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd ako dôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť žalobcovi automaticky predložiť doklady preukazujúce postup podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a pokiaľ mal súd akúkoľvek pochybnosť o tom, potom mal žalobcu vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení ohľadne skúmania bonity žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, prípadne aj na predloženie relevantných podkladov. Pokiaľ súd vychádzal len zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je jeho záver o tom, že žalobca neskúmal bonitu žalovanej minimálne predčasne, pretože zákon o spotrebiteľských úveroch síce ukladá veriteľovi povinnosť skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, avšak výsledky tohto skúmania nie sú obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorej súd vychádzal pri posudzovaní splnenia si tejto povinnosti zo strany spotrebiteľa.

17. Civilný sporový poriadok ukladá stranám v civilnom konaní povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP), pričom z čl. 8 CSP vyplýva povinnosť strany sporu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi. Platí to tak pre žalobcu, ako aj pre žalovanú.

18. Žalobca v podanej žalobe neuviedol skutočnosti týkajúce sa posudzovania schopnosti žalovanej splácať úver. Žalovaná sa však k podanej žalobe nevyjadrila, a teda ani nenamietala posúdenie schopnosti splácať úver veriteľom. Posudzovanie schopnosti žalovanej splácať úver nebolo teda predmetom skutkových tvrdení žalobcu, avšak nesplnenie tejto hmotnoprávnej povinnosti zo strany veriteľa nebolo ani žalovanou namietané. Ak mal súd prvej inštancie v takom prípade pochybnosti o tom, či zo strany žalobcu bola s odbornou starostlivosťou posúdená schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, mal podľa ustanovenia § 150 ods. 2 CSP možnosť na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností požiadať žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia. Pokiaľ súd bez toho, aby vyzval žalobcu na ďalšie skutkové tvrdenia o splnení si jeho povinností posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, uzavrel, že žalobca si túto povinnosť nesplnil a aplikoval sankcie v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, takýto postup súdu nebol správny a súd svojim postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Za situácie, keď sa žalovaná k žalobe nevyjadrila a súd žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení nevyzval, možno považovať jeho rozhodnutie za prekvapivé.

19. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vzhľadom na vyššie prijaté závery odvolacieho súdu požiadať žalobcu o skutkové tvrdenia na zistenie, či bola s odbornou starostlivosťou posúdená schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, pričom súd opätovne tieto skutočnosti posúdi, vec prejedná a vo veci rozhodne, pričom sa súd prvej inštancie bude zaoberať aj námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

21. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).